

УДК 725:711

О. В. Пушміна

*аспірант кафедри дизайну архітектурного середовища
Харківський національний університет будівництва та архітектури*

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТУРИ РІЧКОВИХ ТА МОРСЬКИХ-РІЧКОВИХ ВОКЗАЛІВ

Анотація: у даній роботі визначено фактори, що впливають на архітектурно-планувальну організацію річкових та морських-річкових вокзалів.

Ключові слова: річковий вокзал, морський-річковий вокзал, архітектурно-планувальна організація, пасажери.

Постановка проблеми. У сучасній Україні річкові, морські-річкові вокзали відроджуються і розпочинають новий етап свого розвитку. Це пов'язано з новою програмою Євросоюзу «Відновлення річкових перевезень» та, після Євро 2012, туристичною привабливістю України для іноземних туристів, що спонукає до відновлення річкових (річково-морських) туристичних маршрутів, круїзів «річка-море».

Мета статті. Визначити основні фактори, що впливають на архітектурно-планувальну організацію річкових, морських-річкових вокзалів.

Актуальність теми дослідження. У зв'язку з проведеною технічною реконструкцією транспорту і з зростанням пасажирських перевезень по річковим шляхам, ведуться великі роботи по будівництву та реконструкції річкових вокзалів, морських-річкових вокзалів, терміналів. Тому наукові дослідження факторів впливу на архітектурно-планувальну організацію, приведення до сучасного вигляду та особливостей річних, морських-річних вокзалів, павільйонів є надзвичайно актуальними.

Виклад основного матеріалу. Проектуючи річковий, морський-річковий вокзал, архітектор формує його у відповідності з спектром вимог та факторів, що впливають на їх архітектурно-планувальну організацію. У дослідження визначено такі фактори (рис.1):

Містобудівні фактори. Розміщення в структурі міста: визначити розміщення річкового, морського-річкового вокзалу в місті, населеному пункті, тощо, віддаленість його від житлових районів, адміністративних центрів, масивів, раціональне використання відведеної території; транспортна доступність: розташувати біля магістралей, чи іншого транспортного вузла; орієнтація та інші характеристики ділянки; силует міста.

Природно-кліматичні фактори. Ці фактори мають значній вплив на формування річкового, морського-річкового вокзалу. Зв'язок з природним

середовищем: море, річка, водойма, затока, природний ландшафт. Клімат безпосередньо впливає на об'ємно-просторове рішення будівлі, на вибір будівельних та оздоблювальних матеріалів. Впливає сезонність навігації, зміна рівня води, рельєф берега, силует річки, ґрунтові умови.

Естетичні фактори. Важливим є візуальне сприйняття об'єкту. Навколишня забудова, ландшафт, рельєф місцевості все це напряму впливає на архітектуру, його функціональність композиції, орієнтацію, індивідуальність будівлі річкового, морського-річкового вокзалу.

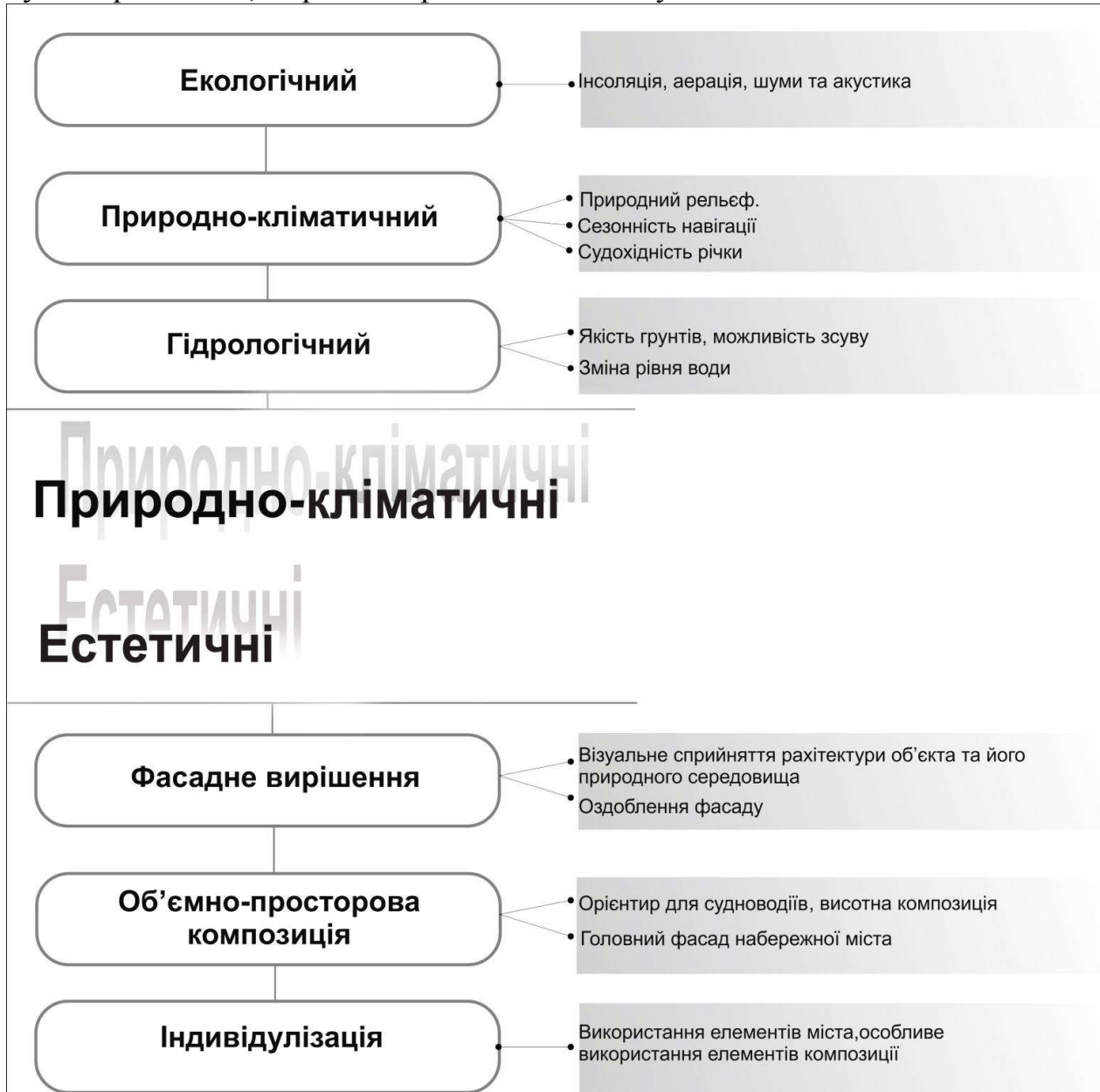
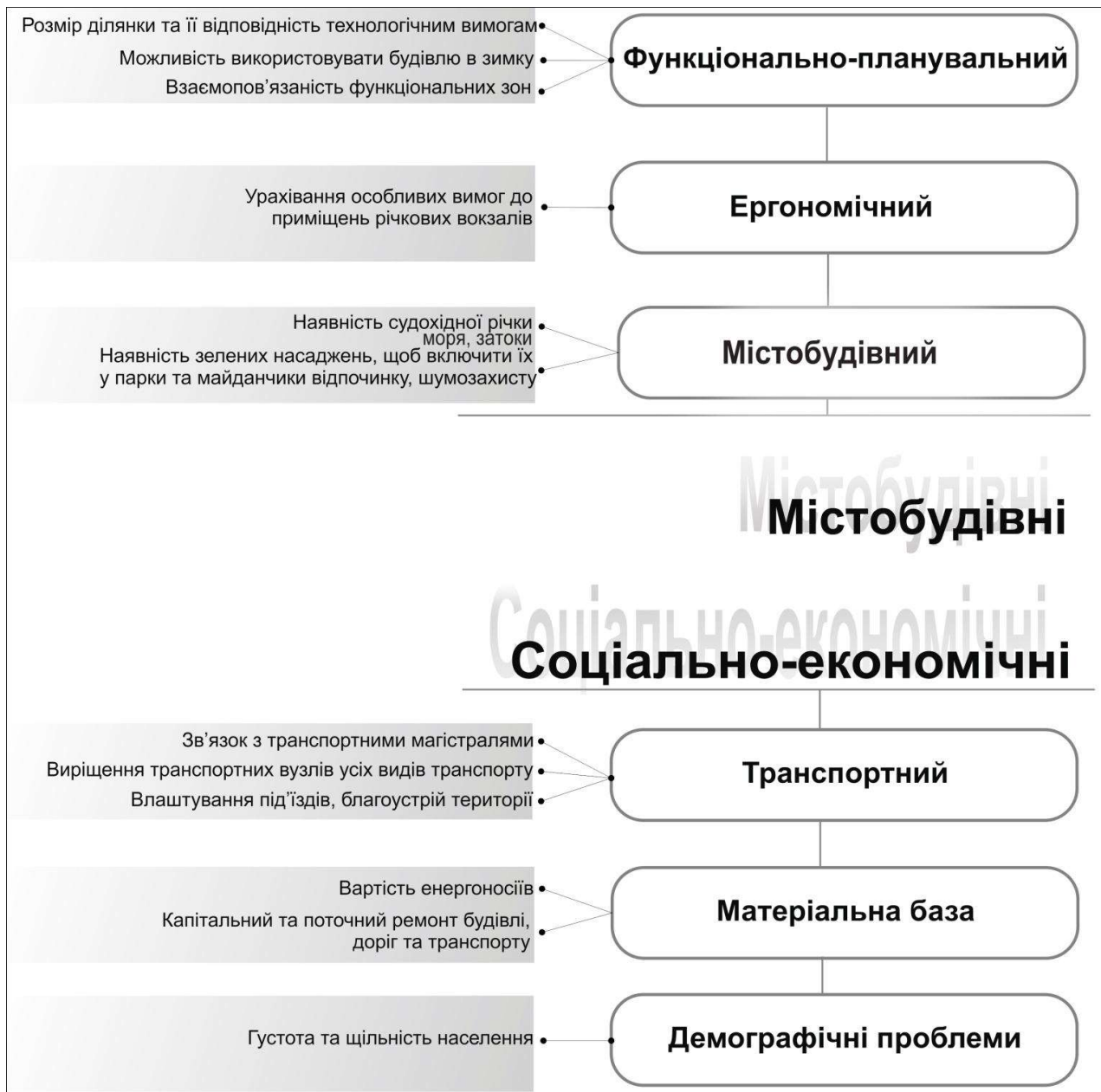

Рис.1 Фактори, що впливають на архітектурно-планувальну організацію річкових, морських-річкових вокзалів.

Продовження Рис.1.

Соціально-економічні фактори. Фактор забезпечення створення рівних, зручних умов життя населення. В необхідності розширення мережі річкових, морських вокзалів, з метою підвищення рівня обслуговування транспортного вузла: «річка-море». Тому економічний стан транспорту відіграє важливу роль у формуванні річкового вокзалу. Також розглядається можливість комерційного використання споруди у міжсезонний період: кафе, ресторани, кінозали, готель, клуби, виставкові зали і т.д.

Фактори, що впливають на розміщення річкових, морських-річкових вокзалів:

- Природний: рельєф, клімат, суднохідність річки;
- Містобудівний: наявність моря, річки, водойми, затоки;
- Транспортний: зв'язок з транспортною системою міста, проїзди, під'їзди, стоянки, зупинки;
- Функціонально-планувальний: єдність і взаємопов'язаність функціональних процесів, зон. Це варто визначити на етапі проектування з метою подальшої можливості використовувати приміщення з іншою метою у міжсезонний період;
- Ергономічний: антропометричність пасажирських приміщень і меблів. Простір має бути пристосований під функціональні процеси будівлі. Також урахування особливих вимог до залів очікування, готельних номерів, кімнат відпочинку, кімнати матері та дитини, пішохідних потоків, і т.д.;
- Соціально-економічний: матеріальна база- вартість енергоносіїв, капітальний та поточний ремонт будівлі, доріг та транспорту;
- Візуальне сприйняття: зв'язок архітектури будівлі з природним середовищем, орієнтир для судноводіїв-висотна композиція, естетика;
- Індивідуалізація: використання засобів композиції;
- Демографічні: густина та щільність населення.
- Екологічний: водоохоронні зони, інсоляція, аерація, шум та акустика;
- Природно-кліматичний: природний рельєф, сезонність навігації, суднохідність річки;
- Фасадне вирішення: візуальне сприйняття архітектури та його оточуючого середовища;
- Об'ємно-просторова композиція: орієнтир, головний фасад, ансамбль набережної міста;
- Індивідуалізація: елементи міста, композиція, історичні факти, форма затоки, річки;
- Гідрологічні: якість ґрунтів, зсуви, зміна рівня води.

Висновки: таким чином, проаналізовано фактори безпосереднього впливу на архітектурно-планувальну організацію річкових, морських-річкових вокзалів, а саме: містобудівні, соціально-економічні, образно-естетичні, природно-кліматичні, архітектурно-планувальні – усі ці фактори взаємопов'язані. Їх визначення являється важливим аспектом при проектуванні нових, чи реконструкції, відновленні старих, існуючих, але не пригодних для експлуатації річкових та морських-річкових вокзалів.

Список літератури:

1. Яновський, П.О. Пасажирські перевезення: навч. посібник [Текст] / П.О. Яновський. – Київ.: НАУ, 2008. – 469 с.
2. Єленський М.Є. Архітектура річкових вокзалів та павільйонів. / издат. СССР. – М: 1954.
3. Іонов Б.А. Архітектура річкових будівель / Госстрой СССР М: 1951.

Аннотация

В данной работе определены факторы, влияющие на формирование архитектурно-планировочной организации речных и морских-речных вокзалов.

Ключевые слова: речной вокзал, морской вокзал, архитектурно-планировочная организация, пассажиры.

Summary

In this work the factors that influence formation of river station, and sea and river stations are determined. Their influence on formation of the architectural and planning organization is investigated.

Keywords: river station, sea and river station, architectural and planning organization, passengers.

УДК 7: 747: 725.1 (045)

В. Г. Чернявський

канд. архіт., професор кафедри архітектурного проектування цивільних будівель і споруд Київського національного університету будівництва і архітектури (м. Київ)

КОМПЛЕКСНЕ ФОРМУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ЛІКУВАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ

Анотація: в статті розглядаються питання комплексного формування інтер'єрів лікувальних закладів з використанням декоративного мистецтва України на прикладі Києва.

Ключові слова: комплексне формування, інтер'єр, колір, мистецтво, синтез мистецтв, кераміка, гігієна, екологія.